

104.
PRAEATIO AD HAEBCREOS

In primis dicendum est cur apostolus paulus in
hanc epistolam scribendo. non seruauerit
morem suum. ut uel uocabulum nominis
sui uel ordinis scriberet dignitatem. haec
causa est. quod adeo scribens qui ex circū
cisione crediderant. quasi superbiam suam.
que humilitate ipse demonstrat. meritum
officii sui uoluit ante praeferrae. Nam
simili modo & iam iohannis apostolus
propter humilitatem in epistula sua
nomen suum eadem ratione non praetulit
hanc ergo epistolam fertur apostolum
ad hebreos conscriptam hebraea lingua
misisse cuius sensum et ordinem reti
nent. lucas euangelista. post excessum
beati pauli apostoli greco sermone
composita fuit

capitula ad hebreos

- 1 Narratio dicitur xpi in gloria patris & potestatis omnium cum purificatione eorum qui super terra sunt postquam ascendit in caelestem gloriam.

ii Quoniam gloria christi non est angelica sed deificata & opifera
 propter quod non in presentia solo in quorum ministeria sed per
 pensatione. **iii** Quoniam Incorporata est secundum ad iuncta
 omnia ad nos est ad salutem hominum propter deum et ad iun
 ctum. **iiii** Quoniam credendum est christum sic & mosi credidit
 sublimiorum. tunc quasi deum & hominem sciendum esse
 & amendam antequam quorum deflexione. **v** Exhorta

do destinationis ad manifestatissima requiem.

vi De terribili iudicio acusato futuro pro omnibus
 & de iusticia de gratia & de sacramento ubi ubi qui simi
 liciter pro nobis perire ut homo. **vii** Obiurgatio

quasi adhuc essent introductione & de sacramento ad
 fecatione & obsecratio in laudem. **viii** Quia ista
 di permissio & hoc cuncti sacramento. **ix** De

melchisedec. Qui formatum est christi secundum nomen & cui
 ante & cui ante sacramento & quia per honorate abraham.

x Quoniam certum est sacramento aaron quod superius &
 stabit uerbum caelestis quod est christi & alio deus, non
 secundum carnem, nec secundum legem carnalem. **xi** De

secundi sacramenti ad priorum in proprie
 atione & sanctificatione. **xii** De sanguine christi in
 quo nouum est testamentum quia in ipso est deificata
 purificatio in presentia & non est quod in sanguine

animalium q; intra offeruntur. **Expt. capitula**
Iue. ex dē. epistula. ad hebreos. dō gratias

Multi faciem multarq; modinolum dō loqueri patrib;
in prophetis; Haurisime dieb; irar locuturē nob
in filio. que contrahit heredē uniuersorū p que
fecit & seta; Quicū sit splendor glorie & figura sub
sacientias ei; postea q; omnia uerbo uisatur succē.
pustione peccatorū facient; sedit ad d & dē
magis acat in excelsis; tanto melior angelis effect;
quanto differetur precellit nom heredita bit; Cui
enī dix aliquando angelorū filius mī er tu ego hodie
genuite. **Arustūp. ego ero illi in pcedē. & ipse sit**
mihī in filiū. Scū ierū in dō ducit primogenitum
in orbem terrarū dicit; & adorant eū omnes angelid;
Sed angelor quidē dī; qui fecē angelor rior spī
& in irar suor flāma ignis; Ad filiū aut; thronū
aur dī in celū seli; uisā de qui acat uisā regni aur;
Dilecti iurata & dicit iniquitate; propāte
unē tē dī dī tuur oleo lætitiæ & exultationis pte
participib; tuur; & tū in principio dñe dē fū
dēra; & opēra manū tuarū sūnt cæli; Ipsi pēsubt
tu aut pmaner. ^{b1} & omnes ut ueramentū u&surat;
Quelut amictū in uoluer eor & mutabuntur.

Innal
met

Iue
quor

Iudicatio
pōnunt

Iudic
mōm

Iudic
mōm

Tu autem idem ipse es. Quamvis non deficient,
ii. ad que autem angelorum dicitur quando. Gaudeatque
 firmis. quo adur q ponat inimicor tuor scabillum
 pedum tuorum. Nonne omnes r ad ministratores r
 in ministeriis. ^{mirsi} ppter eos qui hereditate capi
 ent saluati. Propterea abundantur oportet obrari
 dare nos ea q; audiui mur. ne forte ^{et} fluctemur. Si
 eni qui p angelor dicitur e r qmo factur e s s m r.
 Commis p ueritudo. **Et** in oboedientia accepit
 iurta r tributionis mercede. Quomodo nos effu
 gienur sitentia negligemur salutem. **Qua**ecum
 iniqua accepit r enarrat p d m. ab eis qui audier.
 in nos confirmatae. **Con**tercente dō signis r
 postentia. **Qua**erur uisitatib;. **Et** sps scī dirigitur
 omib; sed sua uoluntate. **Non** enim angelis subiecit
 orbentem rae futurum ^{quo} de loquimur. **Ter**ratu r e
 aut in quoda loco qui dicitur. **Quid** e homo quod
 memoret e aut filius hominis qm uisitat eum. **Wi**
 nuir q eū paulo minus ab angelis. **Cal**oria & hono
 re coronat eū. **Et** con r at uir at eū sup op q u
 manu u tuarū. **Omnia** subiecit q sub pedib; eius;
In eo eni quod omnia subiecit in hil demisit
Non subiecit eum ei; **Hunc** aut necdū uidem omnia

ipsal. mo. cum.

ipsal. mo. cum.

subiecacer; Cum autē quimodico quē angelus mi
noratur est. Videtur ihm p̄t p̄t sione moſar.
glorie & honore coronatum ut gratificōi pro om
nib; sup̄ accē moſar; **iii** De ca bateni eū p̄t
quem omnia & p̄ quem omnia qui multos floris in glo
ria adduxerat. auctore saluar eorum p̄t p̄t
ner consumere. Qui enī sc̄i ficat & qui sc̄i ficant & uno
omner; P̄t quē causa non confundit s̄r̄ eor uoce
sedioſi; P̄nta bo. nom̄ tuū fr̄atib; meis in medio
ecclesie laudabote. Q̄terum; ego s̄o s̄ denr in
eum; Q̄terum; ecce ego & p̄ sum er̄ quor mihi dedit d̄r;
Quia ergo p̄t cōmunicē usunt sanguini & c̄s̄i.
S̄p̄re similit̄ p̄ticipat̄ h̄r dem. ut p̄ moſar̄ d̄s̄t̄u
s̄p̄eū qui habebat moſar̄ in p̄s̄um. Iōē diabolum.
S̄lib̄ s̄p̄eū eor qui amore moſar̄ p̄ totā uitā ob
noxii s̄c̄ent s̄p̄u t̄u t̄; P̄ur quē enī angelor ad
p̄hendit. Sed s̄m̄ abrahāe ad p̄hendit. Unde
debur̄ p̄ omnia fr̄atib; similit̄ ut mir̄ s̄u c̄oń
f̄s̄e. Q̄ fidelis p̄nt̄ s̄ ad d̄m. ut p̄ p̄t̄ s̄
delicā popul; In eo enī in quo p̄t̄ s̄r̄ ē ip̄e
d̄p̄t̄ c̄ur. p̄ d̄r̄ ē er̄ qui t̄n̄ p̄t̄ c̄ auxiliari.
Unde s̄r̄ sc̄i uocā s̄on̄r̄ c̄eler̄ ar̄ p̄t̄ s̄c̄i p̄t̄.
Considerate ap̄t̄ colū & pontifcē cōf̄s̄ionis.
• moſar̄e ihm.

qui fidelis est ei qui fecit illum. sic & morer
 in omni domo illius. Amplior est enim gloriae in te p
 more dignus habetur. Quoniam ^{magis} ampliore
 honorem habet domus qui fabricavit illam. Omnis
 namque domus fabricatur ab aliquo. Quia autem omnia
 creavit deus. Unus quidem fidelis erat in tota
 domo est tamquam famulus. Inter amoniu eorum
 quod dicenda erant. Xp̄ usque ad quam filius in domo
 suae. Quae domus sumus nos. Si fiducia & gloriam
 speramus quod ad finem firmamur & ineamur. Quia propter sic die
 spiritus sancti hodie si voce eius audieris. nolite obdu
 rari se corpe uestra. Sic in excommunicatione. secundum die
 domus patris domus in derisio. ubi de peccatis me pe
 ceter uerbi probauerunt & uiderunt opera mea
 quae dixerunt ante annis. Propter quod in fensur fui
 generationi huic. & dixi semp̄ excent corde. Ipsi
 cum non cognouerunt uiam meam. sic iurauit in ira mea.
 Si inderibunt in requiem meam. Unde est nefaste
 sit in aliquo uerbum cor malum incredulitate tunc dicit
 & dicit ad uiuam. Sed ad hostiam in uos in & ipsos per singulos dies.
 Donec hodie cognominati. Ut non obduratur
 qui & uobis fallacia peccati. Participer
 enim xpi effecti sumus. Si autem iniqui substan

Ipsa dicitur
moriamur

si pronon

facie eius. ut que ad sine spiritu se animum. Tu dicent.
hodie si uos ad me uis audire. nolite obdurare
corde. uerba. quem admodum in illa se et carbena
one. Quidam enim audienter se uerba uisunt.
Sed non omnes qui profecerunt ab aegypto per
mosen. Quibus autem in sensu est quadraginta annis.
Nonne illi qui peccauerunt. quorum cadaueres
prostrata sunt in deserto. Quibus autem iurauit
ut non introire in requiem ipsius. Ipsi illi qui
increduli fuerunt. ^{et uidem quod ipse dicit} introire ^{prope in increduli accedunt}
III **T**imeamur ergo ne forte relicta pollicitatione in
deserto eundi in requiem eius. ^{in requie ipsius} Exi amemus in uobis a
quis de erre. ^{ex} **A**enim et uobis nuntiatus est quem
admodum et illi. Sed non proficit illi sermo audire. non
admixta fidei. ^{de} **E**hi qui audierunt. Ingrederentur
enim in requiem qui credidimus. **Q**ue admodum
dixit. Sicut iurauit in ira mea. si introibunt in
requiem meam. **Q**uid est opus. ubi in statuione
mundi fuerunt. **D**ixerunt quodam loco de die septima
sic. **E**t requieant de die septima. ab omnibus
opus. ^{hic si pro affirmatione ponitur} **E**t in isto rursum si introibunt in requie
meam. **Q**ui est super quos dicit introire in illam.
Et in quibus prioribus. **E**nuntiatus est non introibunt

103
pp̄t incredulitate. Itē d̄m̄n̄at diem quendam
hodie n̄d̄cū d̄cēdo. port̄ tantū d̄n̄poris
sicut sup̄ra d̄cātū ē. Hodie si uocem eī audierit.
noliet obdurare cor suū. Hanc si eī ihs̄ requie
præterit̄. Numquā de alia loqueretur post
hæc die. Itaq; relinquit̄ sabbat̄ n̄r̄ populod̄.
Qui enim inḡt̄ sur̄ ē in requiem eī. Vicī ip̄se sequi
eū ab op̄ib; suis. sicut a suis d̄r̄.

V **Resque oris.** Itō ingredi in illā requiem.
ut n̄ eī d̄psū qui incidat in incredulitate. Exem
plū. Uiuat enim ē d̄i r̄s̄mo. & eff̄icax. & p̄s̄ & p̄c̄
bilior omni gladio c̄n̄cipit. & p̄t̄n̄s̄ ur̄q;
ad diuisionē animæ ac p̄r̄; comp̄egum quoq; &
medullarū. Quid̄ eī eī cogit̄ d̄n̄m̄ & in d̄n̄
d̄n̄m̄ cap̄it̄. & non ē ullā eī pecc̄aturā inuisibilis
in corp̄e eī. Omnia autē nuda & ap̄st̄a r̄
ocul̄ eī. ad quem nobis r̄s̄mo. Habent̄ eī
pontif̄ d̄m̄ magnū qui p̄n̄s̄ & p̄c̄uit c̄celor̄
ih̄m̄ filiū d̄i. Tenet̄ eī confessionē. Non enim
habemur pontificem. qui non possit comp̄at̄
infirmitatē ab̄ n̄r̄. Temp̄t̄ tū autē p̄ omnia p̄
similitudinē. ab̄ q; p̄cc̄ato;

¶ III **Ad eam.** Itō cū fiducia ad th̄s̄m̄ gr̄cie.

ut mirum quem consequamur. & gratiam in ueniamur
 in auxilio oportuno; Omnis necnonque pontifex
 & hominibus adsumptur. pro hominibus consacratur
 in his quae sunt ad deum. ut offerat dona & sacrificia pro
 peccatis. qui condolere possit his qui ignorant &
 errant; Quoniam super se ipsum datur est in sacrificium;
 & pro peccatis debet quem admodum & pro populo. Ita &
 super se ipso offerre pro peccatis; Nec quia sumit
 sibi honorem; Sed qui uocat ad deum quem quae aaron; Sic &
 Christus non semetipsum elegerunt ut pontifex fieret.
 Sed qui locutus est ad eum filius meus et tu ego hodie
 genuite. Quem admodum & in alio loco dicit; Tu es
 sacerdos in aeternum secundum ordinem melchisedech; Qui in
 diebus caesaris successit praeter supplicem aonem quem ad eum
 qui propter salutem eum amosae faceret cum clamore
 ueludo & lacrimis offerretur. Secundum propositum seu
 sententiam; Quod cum esset filius dei didicit & hic quae
 sunt oboedientiam. & consumatur factus est omnibus
 ob id parentibus sibi curae saluatur & aeternae. Appel
 latur ad deum pontifex iuxta ordinem melchisedech;
 De quo graecum nobis sermo est. Quoniam praescribitur ad
 didicimus; Quoniam inbecillus factus erat ad audibundum;
 Cum debet magis esse propter dampnum

Hierosol.
 mo. cum.

III

Rursum indigeat. ut uos doceamini ^{ut} sint e^{le}mentu
 cordi^u r^{ati}onum dⁱ. Et faciat erat quibus
 lae^{te} opur sic non solido cibo. Omnis enim qui lae
 ar est p^{er}ceptu. Et per est r^{ati}onum lup^{er} a^{er} a^{er}
 paruulus enim est. p^{er} fec^{er} a^{er} u^{er} aut est solidu^{er} cib^u.
 Gra^{ui} pro consuetudine & expectator habent sensu^{er}
 ad directionem boni ac mali. quap^{er} int^{er} me
 dⁱter in co^{er} dⁱon^{er} x^{pi} r^{ati}onem ad p^{er}fectione^{er} f^{er}a
 m^{er} p^{er} non r^{ati}onem facienter fundam^{er} t^{er} p^{er} a^{er}
 dⁱ a^{er} est ob op^{er} a^{er} b^u m^{er} dⁱ u^{er} & fidei ad d^m. b^{er} p^{er} a^{er}
 matum doc^{er} dⁱnce. In p^{er} dⁱon^{er} m^{er} dⁱ u^{er} & <sup>quo que m^{er} quu^{er}
 et r^{er} s^{er} r^{er} dⁱon^{er}</sup>
 iudic^{er} a^{er} est m^{er}. Et hoc fac ciemur. si quis dem^{er} p^{er} m^{er} s^{er} q^{er}
 In p^{er} s^{er} s^{er} b^{er} est enim eor^u qui remel sunt in lumi
 nati. Cur t^{er} u^{er} est a^{er} donu^{er} caeleste. & p^{er} a^{er}
 a^{er} ciper sunt faciat r^{er} s^{er} est. Custa^{er} u^{er} s^{er} runt nihil
 m^{er} h^{er} bonum dⁱ u^{er} b^u m^{er}. Custa^{er} t^{er} q^{er} s^{er} est u^{er} s^{er} a^{er}
 r^{er} & p^{er} o^{er} c^{er} s^{er} sunt p^{er} o^{er} u^{er} a^{er} r^{er} s^{er} u^{er} ad p^{er} a^{er} dⁱ
 a^{er}. Rursum educit g^{er} t^{er} sibi m^{er} & i^{er} s^{er} s^{er} s^{er} l^{er} u^{er} dⁱ
 s^{er} o^{er} dⁱ t^{er} u^{er} habent^{er}. T^{er} a^{er} est s^{er} est p^{er} est u^{er} est m^{er}
 don^{er} s^{er} p^{er} s^{er} est b^{er} s^{er} est r^{er} m^{er} b^{er} est r^{er} est g^{er} est n^{er} est r^{er} h^{er} b^{er} est
 o^{er} p^{er} o^{er} dⁱ u^{er} est u^{er} s^{er} quib^u collit. Accipit benedictionem
 a^{er} dⁱ p^{er} o^{er} s^{er} est aut^{er} r^{er} p^{er} i^{er} c^{er} est a^{er} dⁱ b^{er} u^{er} l^{er}
 r^{er} p^{er} o^{er} b^{er} est & maledictio proxima. Cuius con

Summatio in conbur q nonenij

Uin Confidimus caritatem deuobis dilectis simi meliore
diuicini orae scilicet. Tamen & si ita loquimur, non eni
m iuratur dñr. ut obliuisceret operis uerari & dilecti
onis quem orati dicitur in nomine ipsius. qui
ministrat scilicet & ministratur. Cupimus autem
unumquemque uestrum eandem ostentare ^{de}
solicitudinem ad expletionem spei usque in
finem. ut non regner efficiamini. Uerum imita
torer eorū qui fide et patientia hereditabunt
promissiones. Abrahæ namque promittit dñr.
qm̄ neminem habuit p̄ quem iuraret meliorem. Ju
ratur p̄ se & ipsū dicens. Jus benedicent benedica
tibi. et multiplicentur multiplicabo te. Et sic lon
ganimitat facient. adeptur ē se promissionem.
Homines enim p̄ maiorem sui iuranc. et omnes
contra uer sit eorū finit ad confirmationem et
iuramentum. In quo abundantur uolent dñr. osten
dere pollicitationis hereditari. ^{Ad} immobilitatem consi
lii sui in ē posuit iur iurandum. ut p̄ duas p̄ter immobi
les quib; in possibile ē mentari. Dm̄. foster simum solu
cium habebimur. qui confugimur ad tenent dñr. propo
sitionem r̄ pen. Quam sicut an ^{ho} carcam habebimur

-111-

7

animae tuam & firmam. Et incedentes ut
que ad iniqua uelamus. Ubi praecursor p
nobis introit ih̄i. secundum ordinem melchisedech
pontifex factus in aeternum. +

viii] Hic enim melchisedech rex salem sacerdos di
summi. qui obuiauit abrahae regresso acede
regum. & benedixit ei. cui & decimas omnium
diuisit abrahamus. primum quidem quinquies p̄s
tatur rex ut dicitur. Deinde autem rex
salem quod est rex pacis. sine patre. sine
matre. sine genealogia. neque initium die
rum neque finem uitae habens. Ad simila
tur autem filio di manet sacerdos in perpe
tuum. Intuemini autem quantum sit hic. cui et
decimas dedit de praecipuis abraham patri
ischa; et quidem de filiis leui sacerdotum
accipientes. Mandatum habent decimas
sumere a populo secundum legem. id est a fra
tib; suis. quam quam & ipsi dixerint de lumbr
abrahae. Cuius autem generatio non adnume
ratur in eis. Decimas sumpsit ab abraham.
Et hunc qui habebat reprobationem benedixit;
sine ulla autem contradictione quod minus est

Amatore benedicatur; Et hic quidem decimas
momenter homines accipiunt. ibi autem contesta-
tur quia uiuunt. Et ut ita dicitur. sic ipse abraham
eleui qui decimas accepit decimatur est. Ad
huc enim in lumbis patris erat. quando obuiauit ei
melchisedech. Si ergo consumatio presacerdotum
leuiticum erat. populus enim sub ipso legem acce-
pit. quid adhuc necessarium ^{fuit.} secundum ordinem
melchisedech alium surgere sacerdotem. & non
secundum ordinem aaron dicitur.

X

Translatio enim sacerdotio. peccata est ut legitur
translatio fiat; In quo enim haec dicuntur. de
aliqua tribu est. De qua nullus altario praesto
fuit. manifestum est enim quod ex iuda ortus
sit dominus noster. In qua tribu nihil de sacerdotio
moder locutus est. Et amplius adhuc mani-
festum est secundum ordinem melchisedech.
Exsurgat alius sacerdos. Quoniam secundum
legem mandatum carnaliter ^{est.} factus. Sed secundum
uirtutem uirtutis insolubilis; Contestatur enim
quoniam tuus sacerdos in aeternum. secundum ordi-
nem melchisedech. Reprobatio quidem fit
praecedentis mandati. Propter infirmitatem eius

111.

in utilitatem; nihil enim ad p̄fectum ad dicit
l̄x; Introductio uero melioris sper̄ p̄ quam proxi
morum addm̄; Et quantum er̄t non sine iure iurando.
Alii quidem sine iure iurando sacer̄ dotes facti sunt.
Hic autem cum iure iurando per eum qui dixit ad illū,
Iuravit dñr̄ & non penituit eum. Tu er̄ sacer̄ dōs
in aet̄r̄num; In tantum melioris ter̄ tamen t̄r̄ponsor
factur̄ er̄t īr̄. Et alii quidem plures facti sunt
sacer̄ dotes. Idcirco quod morte prohiberentur p̄
manere; Hic autem eo quod maneat in aet̄r̄num;
semper t̄r̄num habet sacer̄ dotum; Unde & saluare
in p̄p̄rium poter̄t. Accedentes p̄ sem̄ipsum
addm̄; Semper uiuent̄ ad interpellandū pro eis;
Talis enim decebat ut nobis erret ponat̄ fex; Ser̄
innocent̄ in pollutur̄ segregatur̄ a peccatorib̄;
& excel̄sior caelis factur̄; Quoniam habet cōt̄dige
necesse sitatem; quem admodum sacer̄ dotes; prius
pro suis delicat̄ hortat̄ offerre. deinde pro
populi; Hoc enim fecit semel se offeren dō; l̄x.
enim homines cons̄tituit sacer̄ dotes infirmi
tatem habentes; Sermo autem iuris iurandi
qui port̄ legem er̄t filium in aet̄r̄num p̄fectur̄;
Capitulum autem sup̄ ea q̄ dicuntur; talem

habemur pontificem. Qui consedit in dextera
sedis magnitudinis in excelsis. scōrū ministrum
et tabernaculi usque quod fixit dñr & non homo.
Omnis enim pontifex ad offerenda munera & hor
tarum constituitur. Unde necesse est & hunc ha
bere aliquid quod offerat. Sicut ergo esse super
necesset sacerdos. Cum essent qui offerrent
secundum legem munera. qui semper plerumque et umbra
deserviunt caelestium. Sicut per consensum est
mosi cum consummaret tabernaculum. Uide inquit
omnia facito secundum exemplar quod tibi ostē
sum est in monte.

XI

Hunc autē melius sortitur est ministrum. quan
to & melioris testamenti mediator est. Quod in
melioribus re promissionibus sem est. Nam si illud
prius culpa uacat se non utique secundi locum in
qui sequitur. Vituperans enim eos dicit. Ecce
dies uenient dicit dñr. Et consummabo super domū
istā. & super domum iuda. testamentum nouum.
Non secundum id testamentum quod feci patri
bus eorum. In die qua ad praedictum ^{heri} illorum
ut educessem illos de terra aegypti. quoniam & ipsi
non manserunt in testamento meo. Et ego

neglexi eos dicit dñs quia hoc testamentum quod
 dirponam domui isrl. Post dies illor dicit dñs.
 dando leger meas in mentem eorum. super scribam eas.
 Et ero eis in dñm. & ipsi erunt mihi in populū. Et non
 docebit unur quis que proximum suum. et unur
 que fratrem suū dicens. cognosce dñm. Qm̄ omnes
 scient me a minore usq; ad maiore eorum. quia
 propitius ero iniquitatib; eorū. Et peccatorum
 illorū non memorabor. Dicendo certe nouum.

Et meor
 de eorum

uetus aut prius. Quo dicitur anti quatur et senq;
 et prope in tertium est. habuit quidem & prius
 iustificaciones culturae & sc̄m seculare. Taber
 naculū enim factū est primum in quo erant can de
 labra & mensa. Et propositio panum quae dicit
 sc̄a. Post uelamentum autem secundum taberna
 culum quod dicitur sc̄a sc̄orū. Aureum habens
 turbulum. Et axta testamenti circum tecta
 & omni parte auro. In qua erat urna aurea
 habens manna. Et uirga aaron quae fron du
 erat. Et tabulae ter tamen q; sup que eam che
 rubin gloriae ob umbrantia propitiatorium.

De quibus modo non est dicendum p̄ singula;
 His usq; ita compositur. in priorib; qui dem

tabernaculo semper introibant sacerdoter.
sacrificiorum officio consumanter. Insecundo aut
semel in anno solus pontifex non sine sanguine que
offer^{re}et pro sua & populi ignorantia. Hoc significan
te spu sco non dum pro palatam esse scorum uia.
adhuc priore taber^{cu}nao habentem statum. que pa
rabala est tem poris instantis. Juxta quam mu
ngra & hortiae offeruntur. Quae non pot sunt
iuxta conscientiam per fecum facere sequente.
Solum modo in cibis & in potib; & uariis baptis^{imis}
& uariis castis urq; ad tempus correctionis.
Xpi autem arserent pontifex futurorum bono
rum. Per amplius et per fecum tabernaculu
non manu factum. Id est non huius creationis.
Neque per sanguinem hircorum & uulorum. Sed
per proprium sanguinem introiit remel in sca
aeterna redemptione inuenta. Si enim sanguis
hircorum et taurorum. Et cinis uuluae ar per
sus inquinatos scificat ad emundationem carnis.
Quanto magis sanguis xpi qui per spm scm semet
ipsum optulit immaculatum do. Emundauit con
scientiam nostram ab operib; mortuis ad quuen
dum do uiuenti. Et ideo noui testamenti mediatia

Ut morte intercedente in redemptione earum
 praeviationum quaerant sub prioris ter-
 tamento. Repromissionem accipiant qui uocati sunt
 aeternae hereditatis; Ubi enim tertamentum
 mori necesse est intercedat tertatoris; ^{Testamentum enim immor-}
 tui ^{alius confirmatus est;}
 qui non dum ual & dum uiuit qui tertatur est;
 Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum
 est; Lecto enim omni mandato legitur a moysi uniuers
 so populo; Accipient sanguinem uitulorum & hir-
 corum cum aqua et lana coccineae et hirsopo,
 Ipsum quoque librum & omnem populum arper-
 dit dicens; Hic sanguis tertamenti quod mandauit ^{in libro}
 ad uos dicitur. Etiam tabernaculum & omnia uasa
 ministri sanguine similiter arper-
 dit; Et omnia
 paene in sanguine mundantur secundum legem; Et
 sine sanguinis effusione non sic remissio; Necesse
 est ergo ex exemplaria quidem caelestium hinc
 mundari; Ipsa autem caelestia melioribus hor-
 tibus quam ipsis; Non enim manu factis scilicet
 intrant exemplaria uerorum. Sed in ipsum caelum
 ut apparet nunc uultui dei pronobis; Neque ut
 saepe offerat semetipsum. Quem admodum pona
 sex intrat in secula per singulos annos in sanguine alieno;

Alio quoniam oportebat eum frequenter pati ab ori-
gine mundi, hunc autem semel in consummatione
seculi. Ad detractionem peccati per hostiam
suam appeterit; Et quemadmodum statutum est
hominibus; semel mori propter hoc autem iudicium; sic
et Christus semel oblectur ad multorum exauiscenda
peccata. Secundo sine peccato apparebit & pec-
cantibus; se in salutem; Unum brachium enim habent legem bono-
rum futurorum; non ipsam imaginem rerum; per singu-
lorum amor. Hic dem ipsi hostias quas offerunt
indifferentes, hunc quam potest accedentes per-
fectior facere; Alio quoniam cessarent offerre
Ideo quod nullam haberent ultra conscientiam
peccatorum cultores semel mundati; Sed in ipsi
commemoratio peccatorum per singulos annos
fit; Impossibile enim est sanguinem tauro-
rum & hircorum auferri peccata; Ideo ingrediens
mundum dicit; hostiam & oblationem noluit tibi.
Corpus autem aptasti mihi; Holo caurto mata
& pro peccato non tibi placuit. tunc dixi ecce
uenio. In capite libri scriptum est de me. Ut fac-
cia de uoluntatem tuam; Superius dicens; quia
hostiarum & oblationes & holo caurto mata pro

peccato noluit ti. Nec placita sunt tibi quae secundum legem offeruntur. Tunc dixi ecce uenio ut faciam deum uoluntatem tuam. auferit primum. ut sequens ratuatur. In qua uoluntate sanctificaturus per oblationem corporis christi ihesu in remel. Et omnino quidem sacerdos praeterit cotidie minit trax. Et eadem saepe offerentur hostiam quae numquam possunt auferre peccata. Hic autem unam pro peccatis offerentur hostiam. in sempiternum. Saedit in dexteram dei. Decetero expectantur donec ponantur inimici eorum scabillum pedum eorum. Una enim oblatione consummavit in sempiternum sanctificator.

Conteratur autem nos et propter. postquam enim dixit. hoc autem tertamentum quod tertabor ad illor. post dies illor dicit dominus. Dando legem meam in cordibus eorum. Et in mente eorum super scribam eas. Et peccatorum eorum et iniquitatum eorum uicem non recordabor amplius. ubi autem horum remissio. Jam non oblatio pro peccatis. Habentes itaque fratres fiducia in introitu sanctorum in sanguine christi. quam iniciatur nobis uiam nouam. et uiuentem per uelamen id est carnem suam. Et sacerdotem magnu

habentem
misa

super domum dī, accedamus cum uero corde
in plenitudine fidei. Arper si corda a conspici
entia mala, et abluti corpus aqua munda.
Teneamus spei nostre confessionem in declina
bilem; Fidelis enim est qui se promisit. Et con
sideremur inuicem in pro uocatione caritatis
& bonorum operum. Non desuperer collecti
onem nostram. Sicut est consuetudinir quibus
dam. Sed consolantes. & tanto magis quando
uidentur adpropinquantem diem. Uoluntariae
enim peccatibus nobis post acceptam noticiā
ueritatis. Jam non relinquitur pro peccatis
hortia. Terribilis autem ^{est} quaedam & pēta
tio iudicii. & ignis aemulatio, quae consumptura
est aduestriarior. Irritam qui faciens legem
mosi. Sine ulla miseratione. duobus uel tribus
terribus moritur. Quanto magis putatur
de temporaria mereri supplicia. Qui filium dī con
culcauerit. Et sanguinem testamenti pollutum
dixerit in quo scī ficatur est. Et spūi gratiae
contumeliam fecerit. Scimus enim qui dixit
mihi uin dictā. & ego reddam. Et i. ^{quia} sum illud
cauit dñr populum suum, horrendum est

incidere in manus di uiuentur. Rememo-
 ramini autem partinor diei. In quibus in
 luminati magnum certamen sustinuitis
 passionum. Et in altero quidem obprobri-
 is & tribulationibus spectaculū facti.
 In altero autem socialiter conuerrantiū
 erit effecti. Nam & uincit compar sitar.
 & cepinam bonorum uertorum cum gaudio
 suscepit. Cognoscenter uos habere
 meliorem & maiorem substantiam.
 Nolite itaque ^{his} amittere confidentiam
 uertam. quae magnam habet remunratio-
 nem. Patientia enim uobis necessaria
 est ut uoluntatem di facientis. repor-
 tar promissionem. Ad huc enim modicum
 quantum ~~uultis~~ qui uenturus ē ueni &
 & honoras dabit. Iustus autem meus &
 fide uiuit. Quod si subtraxerit ~~he~~ non
 placebit animae meae. Non autem non
 sumus subtractionis filii in perditione.
 Sed fidei in adquisitionem animae. Erat
 autem fides sperandorum substantia
 rerum. Argumentum non apparentium.

In hac enim testimonium consecuti sunt senes;
Fide intellegimur aptata esse saecula uerbo
di. Ut ex inuisibilibus uisibilia fierent; Fide
plurimam hostiam abel quam Cain obtulit do.
Per quam testimonium consecutus est erre iustus.
Testimonium per hi benemuneribus eius do.
Et per illam defunctus adhuc loquitur; Fide
enoch. translatus est ne uideret mortem. Et
non inueniebatur quia trans tulit illum di.
Ante translatione enim testimonium habe
bat placuit se do. Sine fide autem impossibile
est pl~~one~~^{do}. Credere enim oportet acce
dentem ad dm quia est; Et in quibus
se remunerator fit; Fide noe responso accep
to de his quae adhuc non uidebantur. Ne
tuenr. aptauit arcam in salutem domus suae
per quam damnauit mundum. Et iustitiae
quae per fidem est heres est institutus; Fi
de qui uocatur abraham oboediuit in locum
exire quem accepturus erat in hereditate.
Et exiit merciens quousq; Fide moratur
est in terra^{re} promissionis tam quam in aliena
in casulis habitando. Cum isaac & iacob

116.
coheredibus repromissionis eiusdem; Expectabat enim fundamenta habentem civitatem cuius artifex & conditor dñs, Fide supra sarras terelir uirtutē in conceptione feminis accepit. Etiam praeter tempus actum, qm̄ fidelen credidit esse qui promiserat; propter quod & ab uno orti sunt. Et haec enor tuo tamquam sidera caeli in multitudine. Et sicut arena quae est ad horā mare innumerabilis, Juxta fidem defuncti sunt omnes irati non accepti repromissionibus. Sed a longe ear aspicienter & confidenter quia peregrini & hospites sunt super terram; qui enim haec dicunt significant se patriā inquirere; Et si quidē illius meminissent de qua exierunt, habebant utiquae tempus reuertendi; Hunc autē meliorem appetunt. id est caelestem; Ideo non confunditur dñs. uocari dñs eorū; parauit enim illis civitatem; Fide optulit Abraham isaac cum temptaretur. Et unigenitum offerebat qui suscepit repromissionem; Ad quem dictum est quia in isaac

Uocabitur tibi semen; arbitrans quia et a
mortuis surgitare poterit. Unde eum
& in parabolam accepit. Fide et de futuris
benedixit isaac iacob et esau. Fide iacob mo-
nens singulari filiorum ioseph benedixit. Et
adorauit fastigium uirgae eius. Fide io-
seph. monens de profecione filiorum in re-
moratur et de oribus suis mandauit. Fide
moses naturam occultatur est mensibus tribus
a parentibus suis. Et quod uiderent eleganter
infantem. & non timuerunt regis edictum.
Fide moyses grandis factus. Negavit se esse
filium filiae pharaonis. Magis eligit affli-
gicum populo dei quam temporalis peccati
habere iocunditatem. Maior diuitiarum
aerum thesaurum aegyptiorum in prope-
rium christi. Aspiciebat enim in remuneratione.
Fide reliquit aegyptum non uenturam in o-
sitate regis. Inuisibilem enim tam quam
uidens sustinuit. Fide celebrauit parcha
& sanguinis effusionem. Ne qui uartabat
primitiua tangere eos. Fide transierunt
mare rubrum. tanquam per aridam terram.

quod experti aegyptii deuorati sunt; Fide
muri hiericho ruerunt cir cuitu dierum septē;
Fide raab meretrix non perit cum incredula
lin. Excipient exploratorer cum pace. Et ^{& aliam a eiciens;}
quid adhuc dicam defici. et enī me tempur
enarrantem. De gedeon. barach. samson.
septhe. dauid. & samuhel. Et prophetar. qui
p fide deuicerunt regna. Operati sunt iurta
tiam. ^{dauid} adepti sunt se promissioner; Optura
uerunt ^{dauid} opa leonum. Extinexerunt impēum
ignem; ^{in pum} effugerunt ^{dauid} aciem ^{saule} gladi. conualuerunt
densitate. ^{ezrah. is} forter ^{rahabe} facti sunt in bello;
Cartra uer ^{gedeon} terunt ^{elias + eliseus} exterorum. Acceperunt
mulierer de resurrectione ^{elias + eliseus} mortuor suor;
Alii autem dir tenti sunt. Non surcipienter
redemptionem. ut meliorem in uenirent
resurrectionem. Alii uero lu di bria et
uq. bera ^{heremias} experti. in super & uincula et car
cerer. ^{ioh. is} Lapidati sunt. ^{steph. is} secti sunt. ^{isaac} temptati sunt.
In occisione ^{zabari. is} gladi mortui sunt. Circum
in melo ^{elias} tir. in pellibus caprar. Egerter.
angurziati. applicti. quibur dignus non
erat mundus; Insolitudinibus erranter.

& in montibus & in speluncis & in caueis terrarum; Et huiusmodi testimonia fidei probant. Non acceperunt se promissiones. Deo pro nobis aliquid melius providente; ut ne sine nobis consummarentur; Ideoque & nos tantam habentes inpositam nubem tertium. Deponeret omne pondus & sic ut stant nos peccatum. Per patientiam curramus propositum nobis certamen. Aspicienter in auctorem fidei & consummatorem ih̄m; qui proposito sibi gaudio sur tenuit crucem; confusione contempta. Atque in dextera sedet dei sedet; Recognite enim eum qui talem sur tenuit persecutione a peccatoribus aduersum semetipsum contradictionem. Et nefati gemini animis uertitur deficienter; Non dum urque ad sanguinem uertitur aduersum peccatum repugnanter. Obliti eritis consolationem quam uobis tanquam filius loquitur dicens; Filii noli negligere disciplinam domini; neque fatigetur cum ab eo argueris; quem enim diligit dominus castigat; Flagellat autem omnem filium quem recipit; In disciplina per seueritatem

117
quam filius uobis ^{se} offert dñ. Quis enim filius
quem non corripiat pater. Quod si extra
disciplinam erit cuius participer fuerit
sunt omnes, ergo adulteri & non filii erit.
Deinde quidem pater carnis nostrae habu-
imur eruditorer. & reuerentiamur ^{eos}. Non
multo magis obtemperabimur patri spiri-
tuum & uiuemur. Et illi quidem in tempore
paucorum dierum secundum suam uolun-
tatem erudiebant nos. Hic autem ad id quod
utile est in recipiendo sanctificationem eius.
Omnis autem disciplina in praesenti quidem
uidetur non esse gaudium sed meror. Postea
autem fructum peccatissimum exerci-
tatur per eam reddit iustitiae. Propter
quod tenet sar manus & soluta genua erigite.
Et gressor pector facite pedibus uersis.
Ut non qui claudicant erret. coagis autem
sanetur. Pacem sequimini cum omnibus &
sanctimoniam sine qua nemo uidebit dñ. Contem-
plenter ne quis desit gratia eidi. Nequa
radix amaritudinis sursum germinans
impediat. Et per illam iniquentur multi.

Nequit fornicator aut profanus ut esau.
qui propter unam escam uendi ditissimi
tuae sua; Scitote enim qm et portae capi
ent hereditare benedictionem reprobatur est,
Non enim inuenit paenitentiae locum quam
quam cum lacrimis inquisisset eam; Non enim
accessit tunc adtractabilem et accessibilem
ignem et turbinem & caliginem. Et tubae sonu.
et uocibus boru. ^{& procellam.} Quom qui audierunt & cu
saueunt se ne eis fieret uerbum; Non enim
portabant quod dicebatur; Et si uertit ad
gerit montem lapidabitur; Vita terribile
erat quod dicebatur; Moyses enim dixit;
Et territur sum et tremibundus; Sed accer
sit tunc ad sion montem. Et ciuitatem diuini
tunc hierusalem caelestem frequentiam. Et
ecclesiam primitiuorum qui conscripserunt in
caelis. Et iudicem omnium dnm et spm iustor
per fecerunt. Et testamenti noui media
torem ihm. Et sanguinis aspersionem melius
loquentem quam abel; Uide te ne recurserit
loquentem; Si enim illi non effugerunt recurserit
ter eum qui super terra loquebatur. Multo

1. rex
o. 20

1. rex
o. 20

et multorum
in humange
lorum

magis nos qui de caelis loquentem nobis a
 uertimur; Cuius uox mouit terram tunc
 modo uentem promittit dicens; Adhuc semel
 dego mouebo. Non solum terram sed et caelum;
 quod autem adhuc semel dicit. Declarat
 motuum translationem tamquam factorum
 ut maneat ea quae sunt immobilia; itaque
 regnum immobile suscipi enter. habemur
 gratiam p quam requiamur placenter do.
 cum meo & reuerentia; Et enim dr nos ter
 rignis consumens est; Caritas fraternitatis
 maneat. Et hospitalitatem nolite obliuisci;
 per hanc enim placuerunt quidam angelis
 hospitio recep. tir; Coemertote uictorum
 tamquam simul uincti; Et laborantium
 tamquam & ipsi in corpore morantes; hono
 rabilem conubium in omnibus & torus in
 maculatur. Fornicatorum autem & ad
 ulteros iudicabit dr; Sint mores sine
 auaritia contenti praerentibus; Ipse enim
 dixit. Non te dereram neq; derelinquam;
 itaut confidenter dicamur; Dnr mihi ad
 iutor est. non timebo quid faciat mihi homo;

lucsa
 ta
 ipsal
 mo. ex. xii.

Memoriam praepositorum uertrorum qui
uobis locuti sunt uerbum dei; quorum intuen-
ter scitum conuersationis. Imitamini fidem
Ihr xpr̄ heri et hodie ipse & in secula. ^{scilicet} Doctri-
na uariis & peregrinis nolite abduci; Op-
timus enim est gratia stabilis conuersio
quae non profuerunt ambulanti-
bus in eis; habemus altare de quo edere non habent
potestatem qui tabernaculo deseruiunt;
quorum enim animalium inferitur sanguis
pro peccato in secula per pontificem. Horum
corpora cremantur extra castra; propter
quod & ih̄s ut sanctificaret & per suum sanguinem
extra porta passus est; ^{populum} Exeamus igitur
ad eum extra castra in prope-
rium eius portantes; Non enim habemus hic ma-
nentem ciuitatem sed futuram. Inquirimus
per ipsum ergo offeramus hortiam laudis
semper deo. Id est fructum labiorum conssten-
tium nomini eius; Beneficentiae autem
& communionis nolite obliuisci. Talibus
enim hortus promittitur deo; Oboedite
praepositis uertris & subiace-
te eis;

119

Ipsi enim per uigilant quasi rationem pro am-
mabur uertis reddiduri. Ut cum gaudio
hoc faciant & non gementes; hoc enim non
expedit uobis. Orate pro nobis; Confidimus
autem quia bonam conscientiam habemus in
omnibus bene uolentes conuersari; Amplius
autem deprecor uos. Hoc facere ut quo
celerius scribitur uobis; Ora autem pacis
qui eduxit de morte uos pastorem magnum ouium
in sanguine testamenti aeterni dñm nostrum
ihm xpm. Aptet uos in omni bono ut faciatis
uoluntatem eius. Faciens in uobis quod place-
at coram re per ihm xpm; cui gloria in saecula *scilicet*
Rogo autem uos fratres ut sufferatis uerbum
solacii. Etenim per pacem scripsi uobis;
Cognoscite fratrem nostrum timotheum
de missum. Cum quousi celerius uenerit uidebo
uos; Salutate omnes praepositos uertis
& omnes scōs; Salutate uos ^{fratres} de italia;
Gratia cum omnibus uobis amen
explicit epistola ad hebraeos

